

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska (przewodniczący)

SSN Paweł Grzegorzczak

SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi M. M.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w O. z dnia 27 lutego 2018 r., sygn. akt II Cz [...]

w sprawie z wniosku W. P. i X. P.

przy uczestnictwie M. W., M. M., M. G., P. M., K. S., P. W., A. W., B. W., E. P., E. L., D. C., H. G.

o zniesienie współwłasności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 9 listopada 2018 r.,

zażalenia uczestnika M. M. na postanowienie Sądu Okręgowego

w O. z dnia 4 kwietnia 2018 r., sygn. akt II Cz [...],

1. oddala zażalenie,

2. oddala wniosek adwokat K. Z.-Ś. o przyznanie wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu uczestnikowi M. M. w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w O. odrzucił skargę M. M. o stwierdzenie niezgodności z prawem postanowienia tego Sądu z dnia 27 lutego 2018 r., sygn. II Cz [...], wskazując, że skarga została sporządzona samodzielnie przez kuratora tego uczestnika, co naruszało przepis art. 87¹ § 1 k.p.c. i tym samym skargę tę czyniło niedopuszczalną. Ponadto, Sąd zwrócił uwagę, że skarga została wniesiona od postanowienia, które nie jest postanowieniem co do istoty sprawy; kwestionowanym postanowieniem odmówiono podjęcia zawieszonego postępowania.

W zażaleniu na to postanowienie uczestnik zarzucił, że zgodnie z treścią art. 424⁸ k.p.c. nie było podstawy do odrzucenia skargi przez Sąd Okręgowy z podanej przyczyny, skarga sporządzona z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c. mogła być bowiem odrzucona wyłącznie przez Sąd Najwyższy. Wskazał, że wnosząc skargę realizował swoje konstytucyjne prawo do sądu wynikające z art. 45 Konstytucji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 424⁶ k.p.c. w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 14 ustawy z dnia 9 maja 2007 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2007 r., Nr 12, poz. 831), obowiązującym od 7 października 2007 r., skargę wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie dwóch lat od dnia jego uprawomocnienia się (§ 1). W razie stwierdzenia niezachowania warunków formalnych określonych w art. 424⁵ § 2, przewodniczący wzywa o poprawienie lub uzupełnienie skargi (§ 2). Skargę nieopłaconą, skargę wniesioną z naruszeniem art. 87¹ § 1 oraz skargę, której braków strona nie usunęła w terminie, sąd odrzuca na posiedzeniu niejawnym (§ 3).

Takie brzmienie przepisu nie pozostawia wątpliwości, że sąd, do którego skarga zgodnie z § 1 tego artykułu została wniesiona bada czy została wniesiona z zachowaniem przymusu adwokacko – radcowskiego, w razie zaś stwierdzenia, że doszło do naruszenia tego wymogu, skargę odrzuca. Sąd Okręgowy władny był,

zatem *a limine* odrzucić skargę, bez badania czy została wniesiona od orzeczenia co do istoty sprawy. Powołane przez skarżącego postanowienie Sądu Najwyższego, z dnia 17 czerwca 2005 r., wskazujące na wyłączną kompetencję Sądu Najwyższego do odrzucenia skargi z podanej przyczyny, zostało wydane, jak to wprost wynika z jego daty, przed zmianą stanu prawnego, o której była mowa wyżej.

Wynikający z art. 87¹ § 1 k.p.c. obowiązek zastępowania stron w postępowaniu przed Sądem Najwyższym przez adwokatów lub radców prawnych w niczym nie ogranicza konstytucyjnego prawa strony do sądu. Celem wprowadzenia przymusu adwokacko - radcowskiego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym było zapewnienie aktywności i profesjonalizmu działaniom stron w postępowaniu przed tym najwyższym organem sądowym, stąd też takie zastępstwo strony służy zapewnieniu skutecznej ochrony jej interesów w postępowaniu i stanowi wyraz realizacji prawa do sądu.

W związku z powyższym, na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 1 i 3 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

Wniosek ustanowionego z urzędu pełnomocnika uczestnika o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu ze skargi został oddalony. Biorąc pod uwagę oczywistą bezzasadność podniesionych w zażaleniu zarzutów nie było podstawy do wnioskowania, że zażalenie spełniło funkcję udzielenia skarżącemu pomocy prawnej.